

Το Μαυροκούτσουρο: Τα χαρίσματα του οσίου Παρθενίου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Όσιος Παρθένιος ως εκκλησιαστικώς αναγνωρισμένος Προϊστάμενος-Επιστάτης της Σκήτης (άτυπος τότε Ηγούμενος) ήταν εξουσιοδοτημένος να πηγαίνει στα διάφορα χωριά, που διάφοροι πιστοί έκαναν δωρεές σε χωράφια και έπρεπε να γίνονται συμβόλαια. Αγράμματος ο ίδιος δεν υπέγραψε, αλλά οι μάρτυρες, που πιστοποιούσαν την αρμοδιότητά του. Στον Κώδικα της Μονής υπάρχουν πλήθη τέτοιων δωρεών, πράγμα πολύ κοπιαστικό για το Γέροντα ασκητή, που τότε δρόμοι δεν υπήρχαν και η μεταφορά γινόταν με ζώα ή με τα πόδια.

Φωτο: N.X.

Επρόκειτο κάποτε να γίνει μια δωρεά στο χωριό Παράνυμφοι Μονοφατσίου. Ειδοποιήθηκε ο συμβολαιογράφος από τον Πύργο και ανέβηκε στους Παρανύμφους. Μαζεύτηκαν κι άλλοι πολλοί για να έπαιρναν την ευχή του Γέροντα, που θα ερχόταν από τον Κουδουμά για το συμβόλαιο. Το συμβόλαιο θα συντασσόταν στο σπίτι του Νικολάου Μπικάκη. Ήταν χειμώνας, ο καιρός φαινόταν πως θα έφερνε νερό και ο συμβολαιογράφος αδημονούσε, διότι αργούσε να φανεί ο Γέροντας. Κάθε λίγο έβγαιναν και κοίταζαν προς τη βουνοπλαγιά, που ήταν το μονοπάτι. Ο συμβολαιογράφος κάποια στιγμή φοβούμενος μήπως αποκλειστεί από τον καιρό, είπε·

—Θα φύγω, διότι έρχεται νερό και δεν θέλω να με βρει στο δρόμο.

—Κάτσε και θα έλθει, του έλεγαν οι άνθρωποι.

Αλλά αυτός είχε ήδη θυμώσει και είπε·

—Κοίτα πως με καθυστερεί το μαυροκούτσουρο!

Πέρασε ώρα ακόμη και κάποια στιγμή ακούστηκαν φωνές χαρούμενες να λένε·

Έρχεται ο Γέροντας, έρχεται.

Μόλις έφτασε και μπήκε στο σπίτι, τον καλωσόρισαν, και του ασπάστηκαν το χέρι. Τότε στράφηκε προς τον συμβολαιογράφο και του είπε:

—Όταν έφτανα στο «Όξω Νερό» (τοποθεσία) σ' άκουσα να με λες θυμωμένος, μαυροκούτσουρο, διότι αργούσα. Δεν το θελα, παιδί μου, και να με συγχωρέσεις. Βλέπεις είμαι γέρος πια και δεν μπορώ να βαδίζω γρήγορα.

Εξεπλάγησαν όλοι, μα πιο πολύ ο συμβολαιογράφος, ο οποίος, συγκλονισμένος από το γεγονός, ζήτησε συγχώρηση και κατάλαβε ότι δεν είχε μπροστά του ένα τυχαίο Μοναχό.

Ο Άγιος δεν φανέρωσε το χάρισμά του για προσωπική του δόξα, αλλά για την τόνωση της πίστης όλων και πιο πολύ για τη διόρθωση του συμβολαιογράφου. Το γεγονός ότι με ταπείνωση και ευγένεια ζήτησε συγγνώμη, εξηγώντας την καθυστέρησή του λόγω γήρατος, έδωσε σε όλους ένα μεγάλο μάθημα ταπεινοφροσύνης, αλλά και ευγενείας.

Ο Άγιος δεν παύει να είναι άνθρωπος με τα αδιάβλητα πάθη (πείνα, δίψα, κόπωση κλπ), όπως εδώ η αδυναμία λόγω γήρατος. Αλλά σημασία έχει αυτός ο άνθρωπος που οδεύει στο καθορισμένο φυσικό τέλος για όλους τους ανθρώπους, τι μυστικό θησαυρό κουβαλά μέσα του, θησαυρό που θα του ανοίξει την πόρτα της Βασιλείας των Ουρανών. Ο Άγιος δεν δυσκολεύεται να ζητά συγγνώμη, διότι δεν έχει ούτε υπολείμματα εγωισμού μέσα του. Είναι άκρως ευγενής, διότι η θεία Χάρις, που τον έχει ως το μεδιόλι των οστών του εμποτίσει, του έχει λεπτύνει τα αισθήματα και τα συναισθήματα.

Τον κάνει να έχει λεπτούς υπέροχους τρόπους, που αφοπλίζουν τον αγενή και αυθάδη, ενώ παράλληλα τον οικοδομούν. Τρόπους ευγενείς, ανεπιτήδευτους, ανυπόκριτους, απροσχημάτιστους, ανυστερόβουλους, έχουν μόνο οι όντως Άγιοι άνθρωποι, διότι είναι αληθινά ταπεινοί, αληθινά ευγενείς, αληθινά καθαροί εσωτερικά, αληθινά ουρανόθεν χαριτωμένοι. Ακόμη κι αν έτυχε να γεννηθούν και να ανατραφούν σε περιβάλλον αρνητικό, ακόμη κι αν κληρονόμησαν μέσω των γονιδίων τους θυμό ή άλλες αρνητικές ροπές, εάν είναι αληθώς Άγιοι άνθρωποι, όλα αυτά τα αρνητικά τα απενεργοποιεί η χάρις του Θεού, και στη θέση τους εγκαθίστανται οι αντίστοιχες αρετές.

Μαθήματα τέτοιας χαρισματικής θαυμαστής ευγένειας βρίσκει κανείς κυρίως μέσα στα Γεροντικά και στη Φιλοκαλία ή συναναστρεφόμενος σύγχρονους Αγίους [1] κι όχι τους ψευδοευγενείς της μεγαλειώδους υποκρισίας του κοσμικού και εκκλησιαστικού σαλονιού...

Σ' όλες τις περιπτώσεις της διόρασης του Οσίου Παρθενίου που καταγράφουμε

εδώ, παρατηρούμε ότι ο Όσιος λες κι έβλεπε τι γινόταν σε μακρινή απόσταση με τους ανθρώπους, που θα έρχονταν στον Μοναστήρι και όχι μόνο τότε, αφού γνώριζε και αμαρτίες που είχαν διαπράξει σε άλλες χρονικές περιόδους.

Όπως το ηλεκτρικό ρεύμα από σύρμα σε σύρμα μεταδίδεται αστραπιαία παντού, κάπως έτσι και το Πνεύμα το Άγιο (σχετικό και συμβολικό είναι το παράδειγμα). Ο άνθρωπος του Αγίου Πνεύματος είναι μεταδοτικός. Μεταδόθηκε το Πνεύμα το Άγιο διά στόματος του Αποστόλου Πέτρου στις χιλιάδες των ακροατών την ημέρα της Πεντηκοστής. Το ίδιο ρεύμα μεταδίδεται διαφορετικά στους ανθρώπους ανάλογα με τη δυνατότητα και την κλίση τους. Άλλού ανάβει μια λάμπα, αλλού ένας πολυέλαιος, αλλού μεγάλος προβολέας κλπ.

Έτσι και το Πνεύμα το Άγιο μεταδίδεται στους Αγίους στον καθένα ξεχωριστά και αναλογικά. Μιλά π.χ. στη γλώσσα του, εμφανίζει την επενέργειά του ανάλογα με τις γνώσεις που διαθέτει ο συγκεκριμένος Άγιος πολλές ή λίγες και εις μεν τις πολλές εντάσσεται ο δογματικός λόγος των Πατέρων που συνδύαζαν Θεοφάνεια και πληθωρική θεολογική παιδεία (Βασίλειος, Γρηγόριος, Χρυσόστομος κ.ά.), εις δε τις λίγες ο φαινομενικά απλοϊκός λόγος των αββάδων της ερήμου, που απεδείκνυε την εμπειρία της θεοκοινωνίας μέσα από τη λαϊκή γλώσσα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν εξέφραζαν τη δογματική συνείδηση της Εκκλησίας.

Στην περίπτωση αυτή του Οσίου Παρθενίου υπήρχε ουρανομήκης αγιοπνευματική φλόγα στην καρδιά του, που τον υποβοηθούσε αποτελεσματικά να διαβλέπει με διορατική διόπτρα όχι μόνο μέσα και γύρω του, αλλά και σε τοπική κλίμακα, ανεξάρτητα από αποστάσεις, χωρίς κανένα εγκόσμιο περιορισμό. Δηλαδή, αλλιώς βλέπει ένας τη νύχτα με ένα κερί και αλλιώς εκείνος που κρατά υπερμεγέθη προβολέα. Το πως συντελείται αυτό, η δική μας χοϊκή ύπαρξη δεν μπορεί να το εννοήσει. Μόνο εκπλήσσεται! Για τον ίδιο όμως τον Άγιο, είναι μια απόλυτα φυσική κατάσταση, για την οποία δεν εκπλήσσεται, ούτε επαίρεται, αλλά είναι ενταγμένος στα νέα δεδομένα ζωής, που δημιουργεί η επενέργεια του Αγίου Πνεύματος στον αναγεννημένο εν Χριστώ τρόπο ζωής του, στη Χριστοποιημένη βιωτή του.

Το οπτικό άπλετο πεδίο του Οσίου Παρθενίου ήταν τόσο μεγάλο, που ενώ ήταν μέσα στο Μοναστήρι και ασχολούνταν με τα της Μονής πνευματικά ή διοικητικά, «έβλεπε», «άκουε» και «παρακολουθούσε» συγχρόνως όλους τους προσκυνητές που κατευθύνονταν στο Μοναστήρι και θα τους φιλοξενούσε και θα τους συμβούλευε. Ακόμη «έβλεπε», «άκουε» και «παρακολουθούσε» αυτούς, προς τους οποίους πήγαινε, όπως έγινε με το γεγονός της διήγησης του κεφαλαίου αυτού.

1. Όσοι είχαμε στη ζωή μας τη μεγάλη ευλογία να συναντήσουμε και να συναναστραφούμε λίγο ή πολύ σύγχρονους Αγίους, όπως τους Γέροντες Φιλόθεο Ζερβάκο, Πορφύριο, Ιάκωβο Τσαλίκη, Παΐσιο, Εφραίμ Κατουνακιώτη

κ.ά. κατανοούμε τα όσα γράφονται εδώ.

Πηγή: Χρυσόστομου Παπαδάκη, Αρχιμανδρίτη του Οικουμενικού Θρόνου, Πρωτοσύγκελλος Ιεράς Μητροπόλεως Γορτύνης και Αρκαδίας, Οι Όσιοι Παρθένιος και Ευμένιος και η Ιερά Μονή Κουδουμά, εκδόσεις Ιεράς Μονής Κουδουμά, σελ. 206-209, Μοίρες 2003